

власт в порива си да обхване и да пребъде в Цялото. Лирическият субект на тази творба отново разкрива своите свръхличностни и свръхсетивни способности; подобно на смъртта от една творба той е равновелик "на битието с урагана", неговият полет на Демон из "океана на тъмнина" го прави, както винаги у Яворов, още по-силен и с още по-мощни сетива, който раздират като мълнии тъмните. Като стрела пресича той "тайната на димните потоци звездни" и "ужаса на гробно млъкналите бездни", заслушан в безкрая, с надежда за край. Поразителен по мащаби е този време-пространствен хоризонт на неговото питащо и неспокойно присъствие в битието. Той е Живот и Смърт едновременно, времето над него няма власт /"Живота и смъртта крила ми са предвечни"/. Тази птица на трансценденцията клони към тотализиращата тоталност на Вечността. Но и тук, както и преди слепотата е с двойното значение на всевидимост и наказание за hybris /прекомерна гордост и самомнение/. От последната строфа на "Песента за човека" става ясно, че този полет из безкрая е само метафора на трансценденцията на един застинал в своето бдение сфинкс - слепец пробуден, сляп отвека и навек ..." В своето ехо /т.е. в себе си/ се вслушва отново този мъдър всевиждащ слепец, който своите вътрешни позивни превръща в позивни на Вселената, в дирене на своята вечноменяща се и винаги непостигната от духа трансцендентна тайна на битието.

Праобраз на птицата на трансценденцията от митовите и сънищата, анимата-пътеводителка от "Смъртта" "размахва на времето крилата" на хаоса и съзиданието, и от Саломе тя се превръща в София - божествената премъдрост. Ключовите определители на Яворовата anima като "душа на вековете" и "великата майка", я превръщат от личното достойние в архетип на Великата майка, която е във връзка не само със силите на тъмата, но и с духовния свят, към който тя е пътеводител. Тя е посредникът по пътя на авторовата индивидуация, чиято крайна цел е преодоляването на стената между съзнателно и подсъзнателно и постигането на едно висше самосъзнание. Яворовите нощни пътешествия и бдения в самота /"Демон", "Смъртта", "Среднощен вихър", "Песента на човека", "Сфинкс" и др./ са форма на духовни странствания-инициация, в които посвещеният се запознава със същността на смъртта. В това